

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Віжуткін Артем Геннадійович, 1979 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2002 році Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» ім. І. Сікорського за спеціальністю «Технологія приладобудування», аспірант денної форми здобуття вищої освіти Київського національного університету технологій та дизайну, Міністерства освіти і науки України, м. Київ з 2022 року до цього часу, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Економіка.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Київського національного університету технологій та дизайну від 01.07.2026 р. № 235, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:

Ірини ГНАТЕНКО, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту Київського національного університету технологій та дизайну.

Рецензента:

Поліни ПУЗИРЬОВОЇ, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки Київського національного університету технологій та дизайну.

Офіційних опонентів:

Олексія ЛЮЛЬОВА, доктора економічних наук, професора, директора Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту Сумського державного університету;

Наталії СТОЯНЕЦЬ, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту імені професора Л. І. Михайлової Сумського національного аграрного університету;

Галини МІЩУК, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри трудових ресурсів і підприємництва Навчально-наукового інституту економіки та менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування,

на засіданні 02 вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Артему ВІЖУТКІНУ на підставі публічного захисту дисертації «Організаційно-економічні засади подолання майнової нерівності в умовах сталого розвитку» за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертацію виконано у Київському національному університеті технологій та дизайну Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник: Андрій ЗОЛКОВЕР, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Київського національного університету технологій та дизайну.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису; основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості полягають у розробці теоретичних науково-методичних засад та підходів щодо оцінки організаційно-економічних засад подолання майнової нерівності в умовах сталого розвитку. При цьому:

уперше:

- запропоновано сценарій подолання майнової нерівності «Майнова рівність 3D: соціум, економіка, інститути» на основі даних економіко-математичного моделювання впливу соціальних (канонічний аналіз), економічних (структурний аналіз) та інституційних детермінант (множинний регресійний аналіз) на розподіл доходів, що дозволило сформувати матрицю заходів подолання майнової нерівності у контексті сталого розвитку з урахуванням статистично значущих результатів моделювання. удосконалено:

- науково-методичний підхід до ідентифікації економічних детермінант нерівномірного розподілу доходів населення із застосуванням методу головних компонент та структурного аналізу на основі латентних показників у контексті ЦСР8, ЦСР17 та блоку показників розподілу доходів, що відрізняється від існуючих виключенням статистично незначущих імпакт-показників за результатами факторних навантажень і визначенням прямого впливу ВВП, ВНД та експорту на економічну складову розподілу доходів;

- науково-методичний підхід до оцінювання інституційних чинників майнової нерівності країн-членів ОЕСР та України на основі побудови множинних регресійних моделей для показників майнової нерівності (результативні ознаки), відібраних методом головних компонент, та інституційних чинників (факторні ознаки) у розрізі ЦСР 10 та 16, відфільтрованих за допомогою кореляційної матриці, що дозволило визначити силу, напрями впливу та статистичну значущість факторних ознак на результативні, а також адекватність побудованих моделей;

- методичні засади визначення значущих соціальних факторів впливу на розподіл доходів населення на основі кореляційного та канонічного аналізу, що, на відміну від існуючих підходів, дозволило оптимізувати системи соціальних імпакт-факторів та показників розподілу доходів населення, а також відібрати релевантні показники за групами та визначити, що волатильність розподілу доходів населення більшою мірою пояснюється зміною рівня безробіття серед осіб з вищою освітою та частки міського населення; набуло подальшого розвитку:

- теоретико-методичні засади подолання і запобігання майновій нерівності у контексті забезпечення сталого розвитку на основі PEST-методики, що дало змогу виділити політичні (прогресивне оподаткування, закони щодо мінімальної заробітної плати та гарантій прав робітників, трансформація податкового кодексу у більш прозорий та гнучкий формат), економічні (встановлення рівномірної оплати праці, пільгове кредитування придбання або будівництва житла, перерозподіл грошових трансфертів між бідними верствами населення, секторальне стимулювання

економіки), соціальні (інвестування в «економіку догляду», запровадження загальної системи медичного страхування, моніторинг витрат цільових груп) та технологічні (інвестування у цифрову інклюзію, технології транспарентності державних програм, розвиток інтернет-інфраструктури у сільській місцевості) заходи та інструменти подолання майнової нерівності;

- прогнозування майнової нерівності країн ОЕСР та України методом експоненціального згладжування (модель Холта) на основі інтегральних індексів майнової нерівності, розрахованих методом оптимальної рівномірності, що враховують ВВП на душу населення, індекс Джині, частку доходів 10% найбідніших верств населення та обсяг платежів за використання інтелектуальної власності, і, на відміну від існуючих підходів, комплексно охоплює фінансові, матеріальні та нематеріальні ресурси та дозволяє виявити країни з найнижчими та найвищими рівнями майнової нерівності;

- трансформаційна схема виникнення та регулювання майнової нерівності у контексті сталого розвитку, що дозволило виокремити канали її формування (джерела, індикатори, соціально-економічні ефекти та заходи регулювання) і розробити соціально-економічний сценарій її подолання, який включає чотири кроки: прогресивну податкову політику; соціальні трансферти та базовий дохід; інвестиції в людський капітал та підтримку сталого підприємництва; інституційні реформи, що дозволило конкретизувати та поглибити інструментарій подолання майнової нерівності у розрізі виокремлених кроків.

Здобувач має 11 наукових публікацій, зокрема 5 статей опублікованих у фахових наукових виданнях України (з них 3 одноосібно), та 6 публікацій апробаційного характеру:

1. Віжуткін А. Г., Коваленко Д. І. Теоретичні засади майнової нерівності в умовах сталого розвитку. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2024. № 10. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-10-10383> (Особистий внесок автора: розкриття теоретичних засад, концептуальних підходів та елементів майнової нерівності на основі понятійно-категоріального аналізу (0,68 друк. арк.)

2. Віжуткін А. Майнова нерівність як перешкода сталому розвитку: бібліографічний та понятійно-категоріальний аналіз. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. № 3 (17). С. 514–532. URL: <https://doi.org/10.32750/2025-0345> (0,65 друк. арк.).

3. Віжуткін А. Г. Теоретико-методологічні основи зменшення майнової нерівності в парадигмі сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2026. № 2. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.164> (0,55 друк. арк.).

4. Віжуткін А. Г. Ідентифікація соціальних факторів впливу на розподіл доходів населення. *Наукові перспективи*. 2026. № 4 (70). С. 2652–2666. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-4\(70\)-2652-2666](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-4(70)-2652-2666) (0,94 друк. арк.).

5. Русіна Ю.О., Віжуткін А. Г. Стратегії подолання майнової нерівності. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2026. Т.3 №1 (Особистий внесок автора: сформовано репрезентативну систему первинних макроекономічних та соціальних індикаторів на основі даних Світового банку та ОЕСР за період

2010–2023 років; побудовано кореляційну матрицю Пірсона; розраховано інтегральні індекси майнової нерівності для полярних країн та України (0,72 друк. арк)).

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Ірини ГНАТЕНКО, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Поліна ПУЗИРЬОВА, рецензент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіка Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Олексій ЛЮЛЬОВ, офіційний опонент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту Сумського державного університету. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Наталія СТОЯНЕЦЬ, офіційний опонент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту імені професора Л. І. Михайлової Сумського національного аграрного університету. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Галина МІЩУК, офіційний опонент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва Навчально-наукового інституту економіки та менеджменту Національного університету водного господарства та природокористування. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD16045 присуджує Віжуткіну Артему Геннадійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Ірина ГНАТЕНКО

